

*В следобед чуден и златист
се плъзга кротко, кротко
по безметежните води
голямата ни лодка.
Натискат малките ръце
веслата тъй неловко!*

*Как са жестоки тези Три!
Тоз нек така приспива,
а искат приказка дори!
Да споря аз не бива.
Щом викнат Трите срещу теб,
каква ти съпротива?*

*Издава указ Първата
да почвам, важно-важно.
„Да има щуротии!“ –
хоп! Втората да каже.
А Третата прекъсва ме
така, че става страшно!*

*Но скоро пада тишина!
И слушат в унес те
как в чудна приказна страна
върви мечта-дете
и бъбри си приятелски
със птици, зверове.*

*Ала пресъхва изворът
на мойто вдъхновение.
„Друг път ще я довърша аз“.
Но нямат те търпение!
Той, другият пък бил дошъл
по тяхно усмотрение.*

*За тази, дивната страна,
разказвам и не спирам,
и приключения редя...
Завършек изнамирам
И веселят екипаж
по залез се прибира.*

*Алиса! Този разказ ти
от детството омайно
закътай и го преплети
със спомените тайни,
тъй както пази странникът
изсъхнал цвят нетраен.*

ГЛАВА 1

ПРОПАДАНЕ В ЗАЕШКАТА ДУПКА

На Алиса вече много почваше да ѝ дотяга да седи до сестра си на речния бряг, без да има какво да прави. Веднъж-дваж метна око към книгата, която сестра ѝ четеше, само че в нея нямаше ни картинки, ни разговори.

„А кое ли пък ѝ е интересното на книга без картинки и разговори?“ – запита се наум.

И тъй, тя се впусна в разсъждения (доколкото мо-

жеше, защото от зноя се унасяше в сън, а и мисълта ѝ се изпаряваше) дали радостта от изплитането на венец от маргаритки си струва мъките да става и да ги бере, но тогава изведнъж досами нея притича Бял заек с розови оченца!

В това нямаше нищо извънредно забележително. Нито пък на Алиса ѝ се стори да има нещо извънредно, като чу Заека да си каканиже: „Оле мале! Оле мале! Закъснявам!“ (Когато по-късно размишляваше върху случката, ѝ мина през ума, че да се удиви си беше в реда на нещата, обаче в онзи момент всичко ѝ се струваше напълно естествено). Само че когато Заекът бръкна в джоба на жилетката си и извади часовник, погледна го и ускори ход, тя подскочи на крак, щом ѝ мина през ума, че дотогава не е виждала ни заек с джоб на жилетката, ни пък той да вади часовник от него. Изпепелявана от любопитство, тя го погна през полето и за щастие сколаса да го настигне тъкмо навреме, та да мерне как рипна в една заешка дупка, зейнала под живия плет.

Само след миг и Алиса се метна подире му, без дори да ѝ хрумне да се запита как ли ще излезе горе пак.

Заешката дупка отначало представляваше тунел, който върви право напред, а после изневиделица пропада отвесно надолу – ама толкоз изневиделица, че на Алиса не ѝ остана за кога да помисли да се спре и се сгромоляса в дълбок-предълбок кладенец.

Дали защото моя кладенец беше дълбок-предълбок, или пък защото падаше от бавно по-бавно, ала по време на падането тя имаше време колкото си щеш да се озърта и да се диви какво ли тепърва идва. Първо пробва да се вгледа надолу и да различи какво се задава насреща, обаче там беше тъмна тъмница; после разазглежда стените на кладенеца и съгледа, че са цели-

те в шкафове и лабици; тук-там мярна да висят на закачалки географски карти и картини. На минаване награби от една лабица някакъв буркан; на лепнатия на него етикет пишеше „ПОРТОКАЛОВ МАРМАЛАД“, ала за голямо нейно огорчение беше празен. Не ѝ се щеше да го хвърля от страх да не претрепе няко-го там долу и затова, докато прелиташе край друго шкафче, успя да го тикне вътре.

- Брей! - помисли си Алиса. - След такова падане това да се изтъркуля по стълбището на долу вече за нищо няма да го имам! За колко безстрашна ще ме вземат всички у дома! И от покрива да падна чак, то няма и да мъцна!“ (То сигурно така щеше и да стане.)

Надолу, надолу, надолу! Нямахте ли свършване това падане!

- Питам се колко ли мили съм пропаднала вече? - изрече тя гласно. - Сигурно доближавам центъра на Земята. Я да видя - той ще да е към четири хиляди мили по-надолу... (Защото Алиса беше научила няколко такива работи от уроците в училище, разбирате ли, и макар и тук да не му беше толкова мястото да се перчи със знания, тъй като нямаше кой да я слуша, все пак не беше зле да се поупражнява с един преговор на глас.) Да, горе-долу това беше разстоянието - обаче тогава се питам до какви ли Географски координати съм стигнала? (Не че беше наясно и що е то Географски координати, но тези думи ѝ се виждаха едни такива хубавки и церемониални).

Не след дълго тя отново заприказва:

- Питам се дали ще изпадна от долния край на Земята! Колко ли ще е странно да попадна сред хората, дето ходят с главата надолу! Антипатии май им се викаше... - Този път тя немалко се радваше, че действително няма кой да я слуша, защото думата никак

не ѝ прозвуча уместно. – Обаче тъй де, ще се наложи да ги питам как се казва страната им. „Извинявайте, госпожо, това Нова Зеландия ли е, или Австралия?“ – И докато задаваше въпроса, се опита да направи реверанс. Я си представете само как се прави реверанс, докато пропадеш в празното! Дали ще го можете, а? – И за колко невежо момиченце само ще ме помисли госпожата, задето я питам! Не, никак не върви да питам – може пък да го видя написано някъде.

Надолу, надолу, надолу! На Алиса не ѝ оставаше друго, затова скоро пак се разбърби:

– Довечера на Дайна много ще ѝ гомъчнее за мен, така ми се струва! (Дайна беше котката им.) Дано за следобедния чай се сетят да ѝ наляят мляко в чинийката! Милчката ми Дайна! Да беше и ти с мен тук, долу! Боя се, че във въздуха не хвъркат мушенца, но пък можеш да си хванеш мушенца, а пък то това е почти същото, разбираш ли. Ама се питам котките дали ядат мушенца?

И тук Алиса почна да се одрямва и продължи да си повтаря в полусън: „Котките ядат ли мушенца? Котките ядат ли мушенца?“, а понякога си оплиташе езика и се получаваше: „Мушенцата ядат ли котки?“ – само че тъй като не можеше да си отговори и на двата въпроса, то кой точно от тях задаваше не бе особено важно. Усецаше как я унася и тъкмо ѝ се присъни как двете с Дайна вървят ръка за ръка и тя много сериозно ѝ заявява: „Дайна, я сега честно си кажи, яла ли си някога мушенце?“, когато изведнъж... Туп! Луп! И се стовари върху куп съчки и сухи листа, и пагането свърши.

Съвсем здрава и читава, Алиса тутакси скочи на крака. Погледна нагоре, ала там цареше непрогледен мрак! Пред нея се отваряше нов дълъг коридор

и припикащият по него Бял заек пак се замярка пред очите ѝ. Нямаше никакво време за губене и Алиса се понесе като хала – тъкмо навреме, за да го чуе как се байка на един забой:

– Ох, ушенцата ми, ох, мустачките ми! Ох, ама как закъснявам!

Свърна и тя, вече току по петите му, обаче Заекът не се виждаше никакъв! Бе попаднала в дълъг, схлупен коридор, осветен от редица лампи, провесени от тавана.

Навсякъде из коридора имаше врати, но бяха заключени до една. И след като Алиса измина докрай едната страна, а после и другата, и пробва да ги отвори всичките наред, тя тъжно пое по средата, като умуваше как ли изобщо ще излезе оттук.

Не щеш ли, тя се натъкна на една трикрака масичка, направена изцяло от стъкло. Върху нея имаше само едно златно ключенце и Алиса отначало си помисли, че може да е за някоя от вратите в коридора. Но уви, дали ключалките бяха твърде големи, или ключето беше твърде малко, но така или иначе то не ставаше за нито една от тях. При втората обиколка обаче се натъкна на една ниска завеса, която не бе забелязала преди, а зад нея имаше вратичка, към петнайсет инча висока. Тя пробва да пъхне златното ключе в ключалката и за нейна най-голяма радост то пасна!

Алиса отключи вратичката и откри, че се отваря към коридорче, не по-широко от дупката на плъх. Тя коленичи, надзърна в коридора – и съзря най-хубавата градина, виждана някога! Как копнееше да излезе от този мрачен коридор и да се заразхожда между тези лехи с пъстри цветя и тези прохладни фонтани – ала не можеше да пропъхне дори и главата си през входа!

– А и главата ми да мине – помисли си клетата

Алиса, – без раменете никаква работа не ми върши. Ех, как ми се ще да можем да се сгъвам като телескоп! Струва ми се, че бих съумяла, стига да знаех как да почна. – Защото, нали разбирате, толкова много извънредни неща бяха станали напоследък, та вече ѝ се чинеше, че надали има невъзможни неща.

Да чака пред вратичката комай нямаше смисъл, затова тя се върна при масата – донякъде с надеждата да намери върху нея друг ключ или поне наръчник за телескопично сгъване на хора. Но този път забаври там едно шишенце („Несъмнено него го нямаше тук преди“, каза си тя). На гърлото му беше нагянат книжен етикет, върху който с едри букви бе отпечатан красив надпис: „ИЗПИЙ МЕ“.

В призива „Изпий ме“ нямаше нищо лошо, – само че разумната малка Алиса не бързаше да постъпи така.

– Не, първо да проверя дали по него няма надпис „отрова“ – каза тя, защото беше прочела няколко хубавки разказчета за деца, които я изгорели, я били изядени от диви зверове или сполетени от какви ли не още страхотици, само защото не се сетили за елементарните правила, на които ги учили близките им – например, че ако задържиш в ръка нажежена маша, ще се изгориш, а ако си порежеш пръста надълбоко с нож, то се очаква от него да шурне кръв. И никога не забравяше, че ако изпиеш много от шише с надпис „отрова“, то несъмнено рано или късно няма да ти понесе.

Обаче на това шишенце не пишеше „отрова“, така че Алиса се осмели да го опита и тъй като вкусът ѝ се стори много хубав (той всъщност представляваше смесица от черешов сладкиш, крем карамел, ананас, печена пуйка, тофи и топла препечена филийка с масло), тя бързешката го изпи до дъно.

- Ама че странно усещане! - рече Алиса. - Като че се сгъвам като телескоп.

И действително, ставаше точно това - сега беше висока едва десет инча и лицето ѝ грейна при мисълта, че е точно толкова голяма, колкото да мине през вратата и да влезе в онази прелестна градина! Първо обаче поизчака малко, за да види дали няма да продължи да се смалява. Това малко я изнервяше.

- Защото най-накрая може съвсем да се стопя като свещ - рече си тя. - Питам се какво ли би трябвало да представлявам тогава?

И тя се опита да си представи какво представлява пламъкът на свещ, след като я духнат, защото не се сещаше някога да е виждала подобно нещо.

Когато най-сетне се увери, че нищо повече не се случва, реши веднага да влезе в градината, – но уви, клетата Алиса! Щом стигна до вратата, тя откри, че е забравила златното ключе, а като се върна при масичката, се оказа, че няма как да стигне до него – виждаше го съвсем ясно през стъклото и положи всячески усилия да се изкатери по единия крак на масата, но той беше твърде хлъзгав. И когато след многократни опити се умори, малката клетница седна и заплака.

– Хайде стига, от плачове полза няма! – сгълча се тя сама. – Препоръчвам ти да прекратиш това тутакси! – Като цяло Алиса си даваше много разумни съвети (макар и твърде рядко да слушаше сама себе си), а понякога така жестоко се гълчеше самичка, че ѝ избиваха сълзи. Спомняше си и как веднъж се опита сама да си изгърпа ушите, задето се бе опитала сама да се измами на крокет в игра срещу себе си, – защото това чудато дете много обичаше да се преструва на двама души едновременно.

„Само че в момента няма смисъл да се преструвам на двама души едновременно! – помисли си Алиса. – Та това, дето е останало от мен, не стига и за един порягъчен човек!“

Скоро погледът ѝ се натъкна на стъклена кутийка под масата. Тя я отвори и намери вътре мънинко сладкишче, върху което имаше много красив надпис, направен от стафиди: „ИЗЯЖ МЕ“.

– Е, ще го изям – реши Алиса, – и ако от него се уголемя, то ще мога да достигна ключа; а ако се смаля, то ще мога да се промуша под вратата. Значи и тъй, и инак ще успея да вляза в градината – затова не ме е грижа кое от двете ще се случи!

Тя си отгризна малко и заповтаря тревожно: „На-

горе ли? Надолу ли?“ – беше сложила длан на главата си отгоре, за да усети в коя посока ще тръгне и доста се изненада, че ръстът ѝ не се променя. То е ясно, че обикновено, когато ядеш сладкиш, така и става, но Алиса вече дотолкова не очакваше нищо друго освен извънредни случки, че ѝ се стори безинтересно и досадно всичко да си върви по реда си.

Затова вложи цялото си усърдие и дояде набързо сладкиша.